

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 13 listopada 2023 r.
znak sprawy: DŻW.bhż.850.87.2023

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: wniosku o zwiększenie maksymalnego limitu dla niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego zbywanych w ramach rolniczego handlu detalicznego

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z 24 października 2023 r. znak: KRIR/JM/1117/2023 w sprawie zwiększenia maksymalnego limitu dla świeżego mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, koziego i końskiego oraz produkowanych z tego mięsa surowych wyrobów mięsnych i mięsa mielonego zbywanych w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego, dziękuję za przekazaną propozycję oraz informuję, co następuje.

Zgodnie z przepisami z zakresu bezpieczeństwa żywności dotyczącymi RHD (1), maksymalny limit zbywania ww. produktów pochodzenia zwierzęcego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego wynosi 2300 kg rocznie i ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do dostarczania tych produktów ww. zakładom, nie zaś do ich zbywania/sprzedaży konsumentom.

Maksymalne ilości żywności zbywanej ww. zakładom w ramach działalności RHD zostały określone w ww. przepisach krajowych **z założenia jako małe ilości.**

Działalność RHD została wprowadzona w polskim porządku prawnym w odpowiedzi na oczekiwania rolników, którzy wnioskowali o umożliwienie im prowadzenia produkcji żywności w gospodarstwie rolnym **na małą skalę**, w celu jej zbywania konsumentom i lokalnym zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta na uproszczonych zasadach z zakresu prawa żywnościowego i z zastosowaniem możliwych ulg w opodatkowaniu. Idea jaka przyświecała wprowadzeniu takiej działalności w Polsce miała na celu umożliwienie rolnikom uzyskiwania **dodatkowych dochodów z gospodarstwa rolnego** ukierunkowanego na prowadzenie produkcji podstawowej w zakresie uprawy roślin lub chowu/hodowli zwierząt nie zaś prowadzenia produkcji żywności na dużą skalę, w przypadku której potrzeba więcej m. in. czasu, uwagi i zaangażowania podmiotów.

Ponadto, w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego maksymalne ilości dostaw do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego określone w przepisach krajowych dla działalności RHD musiały spełniać przesłanki dla działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO), wskazane w przepisach prawa Unii Europejskiej (2) i wyjaśnione w wytycznych Komisji Europejskiej (3), ponieważ w przeciwnym razie podmioty prowadzące RHD nie mogłyby skorzystać z odstępstw/ułatwień z zakresu prawa żywnościowego, określonych w ww. przepisach unijnych (2).

Zgodnie z ww. przepisami UE (2) i wyjaśnieniami Komisji Europejskiej (3), dostawy w ramach działalności MLO powinny stanowić małą część całej działalności zakładu, zakłady zaopatrywane powinny znajdować się w jego bezpośrednim sąsiedztwie, a dostawa powinna dotyczyć jedynie niektórych rodzajów produktów lub zakładów. Pojęcie „*marginalna*” powinno być bezwzględnie interpretowane jako **mała ilość żywności pochodzenia zwierzęcego** lub jako **mała część** działalności zakładu.

W polskim porządku prawnym przyjęto założenie, że maksymalne limity zbywania produktów pochodzenia zwierzęcego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego w ramach działalności RHD będą znacznie niższe od limitów dostaw takich produktów do ww. zakładów, określonych dla podmiotów prowadzących w Polsce podobną do RHD działalność MLO, dla której warunki określono w przepisach krajowych (4).

W przypadku działalności MLO limit dostaw świeżego mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, koziego i końskiego oraz produkowanych z tego mięsa surowych wyrobów mięsnych i mięsa mielonego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego **wynosi tonę tygodniowo i jest znacznie wyższy niż w przypadku działalności RHD.**

Świeże mięso oraz surowe wyroby mięsne i mięso mielone mogą być produkowane i wprowadzane na rynek, w tym przez rolników, w ramach różnych form działalności, tj. oprócz ww. **RHD i MLO**, również m. in. w **zakładzie prowadzącym handel detaliczny, zatwierdzonym zakładzie rozbioru mięsa, czy zatwierdzonym zakładzie produkującym surowe wyroby mięsne i mięso mielone.**

Decyzja co do wyboru rodzaju prowadzonej działalności należy do podmiotów.

Należy podkreślić, że w odniesieniu do ww. form działalności RHD, MLO oraz handel detaliczny obowiązują te same wymagania z zakresu higieny środków spożywczych określone w przepisach UE (5).

Natomiast w przypadku zakładów rozbioru mięsa oraz zakładów produkujących surowe wyroby mięsne i mięso mielone, podlegających zatwierdzeniu przez właściwy organ Inspekcji Weterynaryjnej, oprócz ww. wymogów UE (5), obowiązują bardziej restrykcyjne i szczegółowe wymagania z zakresu higieny (6), przy czym tego rodzaju zakłady w Polsce mogą skorzystać z pewnego rodzaju ułatwień w zakresie konstrukcji, rozplanowania i wyposażenia pomieszczeń, wdrożonych w przepisach prawa krajowego w postaci środków dostosowujących do przepisów UE (7).

Podsumowując, aktualnie w resorcie rolnictwa nie planuje się zmian przepisów krajowych z zakresu bezpieczeństwa żywności dotyczących działalności RHD.

Podmioty w Polsce mają do wyboru różne formy działalności, w ramach których można produkować i wprowadzać na rynek żywność na małą i średnią skalę.

Niezależnie od powyższego, uprzejmie informuję, że **Państwa wniosek zostanie ponownie rozważony w przypadku podjęcia decyzji o kolejnej nowelizacji przepisów krajowych o działalności RHD.**

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Rafał Romanowski

sekretarz stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz.U. poz. 1971)
- (2) art. 1 ust. 5 lit. b ii oraz motyw 13 w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14),
- (3) „Wytyczne dotyczące wykonania niektórych przepisów rozporządzenia (WE) nr 853/2004 dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego” dostępne na stronie internetowej Komisji Europejskiej (w jęz. ang.) pod linkiem: https://ec.europa.eu/food/safety/biological-safety/food-hygiene/guidance-platform_en oraz Głównego Inspektoratu Weterynarii (w jęz. pol.) pod linkiem: <https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/przewodniki-komisji-europejskiej-do-przepisow-unii-europejskiej-dotyczacych-bezpieczenstwa-zywnosci>
- (4) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (Dz. U. poz. 451),
- (5) rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. ; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319),
- (6) rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14),
- (7) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w określonych zakładach o małej zdolności produkcyjnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1286)